

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงาน ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร

ชาติชัย อุดมกิจมงคล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ประเทศไทย

อีเมล : chardchai_u@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและระดับประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดสกลนคร 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาล ตำบลในจังหวัดสกลนคร 3) เพื่อแสวงหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดสกลนครกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร จำนวน 56 คนโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบสมมติฐานโดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารเทศบาลในเขตจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการให้ความสำคัญต่อบุคคล มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกระตุ้นทางปัญญามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง และประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ รองลงมาคือ ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาองค์การ

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานโดยภาพรวม ของผู้บริหารเทศบาล ตำบลในจังหวัดสกลนครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.737$)

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัด สกลนครจำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และ 2) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาองค์การ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประสิทธิผลการบริหารงาน

Transformational Leadership and Management Effectiveness of Sub-district Municipality Administrators in Sakon Nakhon Province Area

Chardchai Udomkijmongkol

Assistant Professor, Faculty of Management science,

Sakon Nakhon Rajbhat University, Thailand

E-mail : chardchai_u@hotmail.com

Abstract

The objectives of this study were: 1) to investigate a degree of transformational leadership and a level of management effectiveness of sub-district municipality administrators in Sakon Nakhon province, 2) to examine the relationship between transformational leadership and management effectiveness of sub-district municipality administrators in Sakon Nakhon province, 3) to seek guidelines to develop both transformational leadership and management effectiveness of sub-district municipality administrators in Sakon Nakhon province. A sample used in study was 56 administrators of sub-district municipalities in the Sakon Nakhon province area. The instrument used for collecting data was a questionnaire. Statistics used in data analysis were frequency, percentage and mean and statistics used in hypothesis testing were Pearson's product moment correlation coefficient.

Findings of the study were as follows.

1. Transformational leadership of sub-district municipality administrators in the Sakon Nakhon province area as a whole was at moderate level. Considering it by aspect, the aspect that gained the highest mean score was of giving importance to the individual in which the administrators had transformational leadership at high level. The aspect of secondary rank was of creating inspiration in which they had transformational leadership at high level. The aspect that gained the lowest mean score was of intellectual stimulation in which they had transformational leadership at moderate

level. Management effectiveness of sub-district municipality administrators in the Sakon Nakhon province area as a whole was at high level. Considering it by aspect, all of the aspects were at high level. The aspect that gained the highest mean score was of effectiveness in accordance with the plan of performing government service. The aspect of secondary rank was of efficiency of performing government service. The aspect that gained the lowest mean score was of organizational development.

2. The overall transformational leadership was significantly related to management effectiveness of sub-district municipality administrators in Sakon Nakhon province as a whole at the .05 level by having a positive relationship ($r = 0.737$) at moderate degree.

3. The guidelines to develop transformational leadership of sub-district municipality administrators in the Sakon Nakhon province area comprise 2 aspects: 1) the aspect of having an ideal influence, and 2) the aspect of intellectual stimulation; and the guidelines to develop management effectiveness comprise 1 aspect, namely the aspect of organizational development.

Keywords : Transformational Leadership, Management Effectiveness

บทนำ

การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองที่มุ่งยึดหลักการกระจายอำนาจการปกครองโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง สำหรับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ 1) การปกครองท้องถิ่นคือรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกการสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตย 2) การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล 3) การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน 4) การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ 5) การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารประเทศในอนาคต 6) การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งพาตนเอง (โกวิทย์ พวงงาม, 2552 หน้า 33)

ตำแหน่งนายกเทศมนตรีมีหน้าที่หลักในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล ซึ่งองค์การมีฐานะเป็นนิติบุคคลจากผลของกฎหมาย โดยปัจจุบันเป็นยุคที่กล่าวกันว่า เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงรอบด้าน องค์การต้องเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลง ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับสังคม ระดับองค์กร ระดับกลุ่ม และระดับบุคคล ทั้งในด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ค่านิยม ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยี และและสภาพแวดล้อมภายในองค์การเอง ซึ่งจากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรหรือปัจจัยที่จะมีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลต่อองค์กร ตัวแปรหรือปัจจัยที่จะมีอิทธิพลปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลมากคือ ภาวะผู้นำ อันได้แก่ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลตำบล ในลักษณะ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งหมายถึง พฤติกรรมหรือกระบวนการที่บุคคลหนึ่งที่มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น หรือในกลุ่มการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในสภาพแวดล้อมการบริหารงานที่มีการเปลี่ยนแปลง

จังหวัดสกลนครเป็นจังหวัดสำคัญในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ซึ่งมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลตำบลเป็นจำนวนมากที่สุด และกำลังอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง เช่น นโยบายการเปิดประตูการค้าเสรีอาเซียน และเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น อีกทั้งในบทบาทหน้าที่ของผู้วิจัยเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครประกอบด้วย การสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดสกลนคร อันจะเป็นประโยชน์สาธารณะ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและระดับประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาล ตำบลในจังหวัดสกลนคร
3. เพื่อแสวงหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดสกลนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร จำนวน 65 คนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนคร จำนวน 56 คนขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเทียบตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ R.V. Krejcie D.W. Morgan (อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ : 2550, หน้า 50-51)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุกทางปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลโดยลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ 2) ด้านคุณภาพการให้บริการ 3) ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ 4) ด้านการพัฒนาองค์การ โดยลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงข้อเสนอแนะความคิดเห็น แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนครมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างรูปแบบ และข้อความ แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างเทศบาล

ตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 30 ฉบับ นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาแล้ว มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .953 เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาทั้งหมด โดยใช้วิธีการทางสถิติ และวิเคราะห์โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

3. ผลการวิจัย

1) ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้เกี่ยวข้องกับผู้บริหารเทศบาลตำบลโดยตรง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 75.0 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.5 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.9 และมีตำแหน่ง รองปลัดเทศบาล มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0 ตามลำดับ

2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารเทศบาล ในเขตจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการให้ความสำคัญต่อบุคคล มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกระตุ้นเชิงปัญญามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง

3) ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ รองลงมาคือ ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาองค์การ

4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงาน โดยภาพรวม ของผู้บริหารเทศบาล ตำบลในจังหวัดสกลนครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.737$)

5) แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนครสามารถสรุปได้ว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนครที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนครมีจำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และ 2) ด้านการกระตุ้นเชิงปัญญา และระดับประสิทธิผลการ

บริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนครที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนครมีจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาองค์การ

สรุปผล

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารเทศบาล ในเขตจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการให้ความสำคัญต่อบุคคล มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกระตุ้นทางปัญญา มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ รองลงมาคือ ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาองค์การ

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงาน โดยภาพรวม ของผู้บริหารเทศบาล ตำบลในจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.737$)

4. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร สามารถสรุปได้ดังนี้ แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และ 2) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนคร จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาองค์การ

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการให้ความสำคัญต่อบุคคล มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกระตุ้นเชิงปัญญามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลางซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร์สังข์จีน (2548 หน้า 62-63) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนายกเทศมนตรี : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลในจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ค่าเฉลี่ย 3.02 ส่วนประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ระดับมากค่าเฉลี่ย 3.11 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้ตามและพัฒนาตนเองให้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ด้วย (Bass & Avolio, 1994) Bass ได้กล่าวว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นการกระตุ้นให้ผู้ตามปฏิบัติมากกว่าจะให้ผู้ตามทำตามในเรื่องการยกระดับความสำนึกของผู้ตามให้ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของเป้าหมายที่ต้องยึดและปฏิบัติตาม

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาองค์การสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพันธ์ สุธรรมแปง (2554, หน้า 130-134) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลส่องดาว อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลส่องดาวโดยรวมอยู่ในระดับมากและประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลส่องดาวโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงาน โดยภาพรวม ของผู้บริหารเทศบาล ตำบลในจังหวัดสกลนครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.737$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม กับประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดสกลนคร เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05ทุกด้าน ได้แก่ 1) ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r = 0.362$) 2) ด้านคุณภาพการให้บริการมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = 0.610$) 3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = 0.535$) 4) ด้านการพัฒนาองค์การมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = 0.638$) และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการบริหารงานโดยภาพรวม กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดสกลนคร เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05ทุกด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = 0.691$) 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = 0.657$) 3) ด้านการกระตุ้นเชิงปัญญามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r = 0.423$) 4) ด้านการให้ความสำคัญต่อบุคคลมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = 0.604$) ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวุฒิแก้วบางพุด (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับวัฒนธรรมองค์กรของเทศบาลนครภูเก็ตผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงนายกเทศมนตรีกับวัฒนธรรมองค์กรในลักษณะสร้างสรรค์ของเทศบาลนครภูเก็ตมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r = .730^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพันธ์ สุธรรมแปง (2554, หน้า 130-134) ได้ศึกษาการ

บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลส่องดาว อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพการบริหารงานโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนครดังนี้

1) จากการศึกษาในระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้ข้อเสนอแนะการพัฒนาด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบาย เป้าหมายต้องชัดเจน แล้วนำสู่การปฏิบัติ การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินงานอำนวยความสะดวกอย่างต่อเนื่องตลอดถึงการควบคุมกำกับดูแล การประสานงานที่มีประสิทธิภาพ

2) จากการศึกษาในระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้ข้อเสนอแนะการพัฒนาด้านการกระตุ้นเชิงปัญญา โดยการที่ผู้บริหารทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้สติปัญญาในการเอาชนะอุปสรรค เกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการความรู้สู่นวัตกรรม ใช้หลักเหตุผลในการจัดการกับปัญหาโดยชี้ให้เห็นปัญหา ผลกระทบ จัดลำดับปัญหาที่ต้องรีบดำเนินการ มุ่งมั่นดำเนินงานสู่ความสำเร็จที่เน้นผลสัมฤทธิ์อันประกอบด้วยผลผลิตและผลลัพธ์

3) การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนคร โดยการที่เทศบาลจะนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องมีการจัดทำแผน จัดการงบประมาณ และจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีความพร้อมสามารถดำเนินงาน ซึ่งต้องเข้าใจในระบบอิเล็กทรอนิกส์ว่าเป็นเรื่องของความถูกต้องแม่นยำมีความน่าเชื่อถือ แล้วจึงพัฒนาความสามารถสู่การประยุกต์ใช้ประโยชน์ของแต่ละส่วนงานตามอำนาจหน้าที่

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลตำบล หรือองค์กรปกครองท้องถิ่นตามขนาดและรูปแบบอื่น ๆ

2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์พวงงาม. (2552). การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชนจำกัด.
- ณัฐวุฒิแก้วบางพุด. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับวัฒนธรรมองค์กร กรณีศึกษา: เทศบาลนครภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตรมหาวิทาลัยมหิดล.
- ธานินทร์ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ : วีอินเตอร์พรีนทร์.
- นิรันดร์สังข์จีน. (2548). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของนายกเทศมนตรี : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ประกาพันธ์ สุธรรมแปง. (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสองดาว อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Bass & Avolio (1994). Improving organizational effectiveness through Transformational Leadership. California : Sage.

